

Amasya Milletvekili Kemal Eren ve Ankara Milletvekili Salâhattin Benli'nin, gayrimenkule tecavüzün def'ine dair kanun teklifinin 1 nci maddesi hakkında Adalet Komisyonu raporu (2/191)

Adalet Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Adalet Komisyonu

Esas No. 2/191

Karar No. 33

15 . IV . 1952

Yüksek Başkanlığa

Amasya Milletvekili Kemal Eren ve Ankara Milletvekili Salâhattin Benli'nin gayrimenkule tecavüzün def'i hakkındaki kanun teklifleri Kamutayın 14 . IV . 1952 tarihli 61 nci Birleşiminde müzakeresi sırasında muhtelif maddeler hakkında verilen önergeler komisyonumuza havale buyurulmakla incelendi.

Birinci maddeye ait Manisa Milletvekili Muhlis Tümay'ın, birinci maddede (ellerinde bulundukları) tâbiri yerine (zilyed buldukları) tâbirinin konulmasına ait bir değiştirge ile, yine Çorum Milletvekili Hüseyin Ortakçoğlu, Mardin Milletvekili Kemal Türkoğlu, Niğe Milletvekili Necip Bilge, Kayseri Milletvekili İbrahim Kirazoğlu ve Amasya Milletvekili Kemal Eren'in kanunun 4 ncü maddesinin sonuna eklenen (köye ait gayrimenkullere vâkı tecavüzlerde köy halkının her hangi biri tarafından birinci maddede sözü geçen mercilere müracaat halinde dahi bu kanun hükmü uygulanır) fıkrasının birinci maddeye eklenmesine dair olan bir diğer değiştirge verilmiş bulunmaktadır ki bu değiştirgeler komisyonumuzca da muvafık görülerek birinci madde bu değiştirgelerdeki fikirlere mutabık olarak yeni baştan kaleme alınmıştır.

Bu maddeye ait Seyhan Milletvekili Sinan Tekelioğlu'nun değiştirgesine gelince :

Bu değiştirge de (Metruk emläke, özel ve tüzel kişiler üzerine tapuda müseccel gayrimenkullere zilyedlik iddia olunamaz) kaydı bulunmaktadır. Komisyonumuz bu değiştirgeyi iki kısımda mütalâa etmiştir.

Birincisi, (Özel ve tüzel kişiler üzerinde ta-

puda müseccel gayrimenkullere zilyedlik iddia olunamaz) kısmıdır ki bu yolda Kamutayda Sinan Tekelioğlu'ndan evvel Niğe Milletvekili Necip Bilge ve Mardin Milletvekili Kemal Türkoğlu'nun, (münazaalı yere ait tapu senedi ibraz eden kimse zilyed sayılır) yolundaki değiştirgesi Sinan Tekelioğlu'nun değiştirgesindeki mânayı taşımış olduğu halde şayanı iltifat görülmüyerek reddedilmiş bulunmakta idi. Buna rağmen Yüksek Kamutay Seyhan Milletvekili Sinan Tekelioğlu'nun takririnin dikkate alınmasına karar vermiş olduğundan komisyonumuz bu husus üzerinde fikrini şöyle beyan etmektedir.

Özel ve tüzel kişilere ait tapuların birçok defa kıymeti hukukiyesini kaybederek karşınza çıkabileceği gibi bir şahsın 15 - 20 senedenberi zilyed olarak mutasarrıf bulunduğu bir gayrimenkulden yalnız bir tapunun ibrazı ile hiçbir tahkika hacet kalmaksızın çıkarılmış olmasının hukuk esaslarına uygun düşmeyeceği ve bu arada tatbikatta her zaman tesadüf edildiği gibi tarihten 15 - 20 sene evvel haricen satın alınan bir gayrimenkulde hüsnüniyetle mutasarrıf bulunan bir vatandaşın şu veya bu sebeple bu gayrimenkule ait bir tapunun meydana çıkması ile hükmü hâkime iktiran etmeksizin idari bir kararla ve tahkikatsız olarak uzun yıllar tasarruf etmekte olduğu gayrimenkulünden çıkarılmasını da komisyonumuz hukuki esaslara uygun bir tarzı hareket görmektedir. Bu bakımdan Sinan Tekelioğlu'nun değiştirgesinde bahse mevzu olan (Özel ve tüzel kişiler üzerine tapuda müseccel gayrimenkullere zil-

yedlik iddia olunamaz) hususundaki teklifine İstanbul Milletvekili Fuad Hülûsi Demirelli'nin muhalefeti ve toplantıda hazır bulunanların ittifakiyle iştirak etmemektedir.

Değiştirgenin (Metrûk emvale) ait kısmına gelince, değiştirge sahibinin Kamutayda yaptığı konuşmadan da anlaşılacağı veçhile uzun yıllardan beri şahısların elinde bulunan emvali metrûkenin kanuna bu fıkranın ilâvesi ile hiç bir tahkika lüzum kalmaksızın idari merciler tarafından ellerinden alınması gayesini istihdaf ettiği anlaşılmaktadır. Emvali metrûkeye 25-30 senedenberi vazülyet bulunan bir vatandaşın Hazine ile arasındaki ihtilâfın ancak bu vatandaş ile Hazine arasında cereyan edecek kazai mercilerdeki muhakeme safahatının neticesine bağlı olup, esasen ikinci görüşmesinde dahi kabul edilen bu kanunun 4 neü maddesindeki 60 günlük ve geniş olarak bir senelik müddet mürrur ettikten sonra bu gibi şahıslar elinde bulunan emvali metrûkenin bu kanun müvacehesinde idari bir kararla alınmasına imkânı maddi bulunmamaktadır. 4 neü maddenin müracaat müddeti hakkındaki açık hükümleri karşısında Siyan Tekelioğlu'nun bu önerge ile istihdaf etti-

ği gayenin tervecine imkân olmadığı gibi böyle bir fıkranın kanuna ilâvesi halinde tatbik kabiliyeti olmayan bir fıkrai kanuniye olarak kalacağı tabii bulunduğundan komisyonumuz Siyan Tekelioğlu'nun bu baptaki değiştirge teklifine de iştirak etmemektedir.

Kamutayın yüce tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Bakanlığa sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı
İzmir
H. Özyörük

Sözcü
Manisa
S. Ergin

Kâtip	
Balıkesir	Amasya
V. Asena	I. Olgaç
Ankara	Çoruh
O. T. İltekin	M. Güney
Edirne	Erzurum
M. Engin'in	E. Karan
Maras	İstanbul
M. Özsoy	F. H. Demirelli
Tokad	Konya
H. Ökeren	H. Aydın
Kütahya	Siird
S. S. Nasuhoğlu	S. Türkoğan

Ankara
H. Ş. İnce
Çankırı
C. Boynuk
İçel
S. Tol
İstanbul
A. Moşhos
Konya
M. Obuz
Yozgadlar
N. Ü. Alcah

ADALET KOMİSYONU DEĞİŞTİRİŞİ

Gayrimenkule tecavüzün def'i hakkında Kanun

MADDE 1. — Hakiki veya hükmi şahısların zilyed buldukları gayrimenkule başkası tarafından tecavüz ve müdahale edildiği takdirde o gayrimenkul zilyedinin ve zilyed birden fazla olduğu takdirde içlerinden her hangi birinin müracaatı üzerine o gayrimenkulün bağlı bulunduğu mahallin kaymakam veya valisi tarafından aşağıda yazılı hükümler dairesinde bu tecavüz ve müdahale def'i ve gayrimenkul zilyedine mahallen teslim olunur.

Zilyedine teslim olunan gayrimenkule başkaları tarafından vukubulacak tecavüz ve müdahaleler yeni bir tahkikat yapılmaksızın derhal menedilir.

Köye ait gayrimenkullere vâkı tecavüzlerde köyün kanuni temsileisi veya köy halkından her hangi biri tarafından bu maddede sözü geçen mercilere müracaat halinde dahi bu kanun hükümleri tatbik olunur.